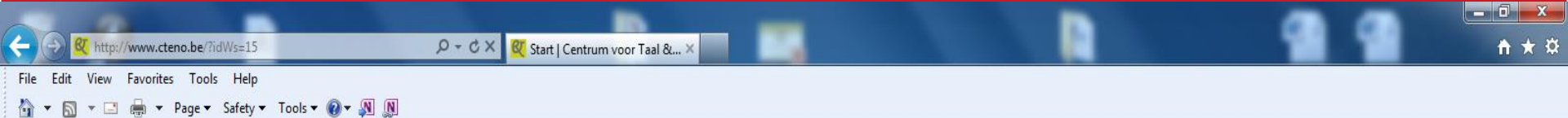

TAALELEID BAO

Taalbeleid: een succesvol project

Nele Decroos

C E N T R U M V O O R

Taal & Onderwijs

In de kijker:

Forum

Taalbeleid & Taalondersteuning

START

English | Nieuwsbrief | Zoeken

Typ hier je zoekterm(en)

U bent hier: CTO » Start »

Welkom op de nieuwe CTO-site!

Centrum voor
Taal ^{NT2} en
Onderwijs

Nieuw! Website Taalbeleid Secundair Onderwijs

CTO-docsites

Taalbeleid

Geletterdheid

School&Ouders

Verwante sites

Steunpunt GOK

Evaluattheek

NT2

Een rondje

- Wie ben je? Voor welke school werk je?
- Eén associatie met taalbeleid?

Taalbeleid

■ **Waarom?**

■ **Voor wie?**

■ **Waarover?**

■ **Hoe?**

Waarom?

- Aanvoelen leerkrachten,
- Evaluatiegegevens van de leerlingen

Ontwikkeling taalvaardigheid
Kansen in de maatschappij

- Samen taalgrenzen verleggen

[http://www.ond.vlaanderen.be/nieuws/2011/
doc/talennota_2011.pdf](http://www.ond.vlaanderen.be/nieuws/2011/doc/talennota_2011.pdf)

Waarom?

- Een sterke taalvaardigheid en talenkennis zijn belangrijk voor een succesvolle en motiverende **onderwijsloopbaan**, doorstroming naar hoger onderwijs, kansen op de **arbeidsmarkt** en een **deelname in een geglobaliseerde (kennis)maatschappij**. Ik bouw daarom voort aan een **versterking van het talenbeleid** in het onderwijs en zal recent ingevoerde vernieuwingen met betrekking tot de kennis van het Nederlands als onderwijstaal (de taalscreening, het taaltraject, het taalbad en extra taallessen) opvolgen.

Crevits, beleidsnota onderwijs

Waarom?

- Uit de doorlichtingen van de inspectie blijkt dat niet alle scholen al een actief talenbeleid voeren om de kennis van het Nederlands en moderne vreemde talen bij hun leerlingen te versterken. Ik vraag dan ook aan de scholen om een actief talenbeleid te voeren om zo de talenkennis van het Nederlands en moderne vreemde talen te versterken.

Crevits, beleidsnota onderwijs

Waarom?

Ambitie op vlak van
onderwijs in onze
school

Taalbeleid

Voor wie?

■ **Waarover?**

- Werk per 4 samen.
- Neem elk een case uit de set.
Is de situatie voor jou een voorbeeld van waarover taalbeleid kan gaan?
- Vorm een mening en licht toe aan de andere groepsleden.
- Doe nog een rondje...

Waarover?

■ Doelen

■ Klasklimaat

- veiligheid
- keuze boeken
- meertaligheid
- ...

■ Taken

- concreet maken van taken
- verrijken van hoeken
- taal in alle vakken
- ...

Waarover?

■ Ondersteuning

- differentiatie
- ...

■ Evaluatie

- rapport

■ Partners

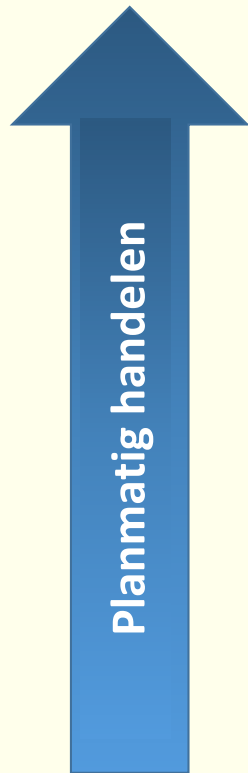
- ouders
- begeleiders, CLB-medewerkers, ...
- buurtorganisaties

Taalbeleid: waarover?

Schoolbeleid

Taaltraject

Taalbad

- op structurele wijze klasextern
- doel: functionele taalvaardigheid en sociale integratie
- handelingsplan met individuele doelen

Taalfocus +

- ondersteuning op maat klasintern en/of klasextern
- compenserende en dispenserende maatregelen
- handelingsplan met individuele doelen

Taalfocus

- ondersteuning op maat in de klas
- remediërende maatregelen
- compenserende maatregelen binnen gemeenschappelijk curriculum

Krachtige leeromgeving

- algemene ondersteuning wanneer noden zich voordoen
- differentiërende maatregelen
- breed evalueren
- een plaats voor meertaligheid

Fase 3

Fase 2

Fase 1

Fase 0

Zorgcontinuum

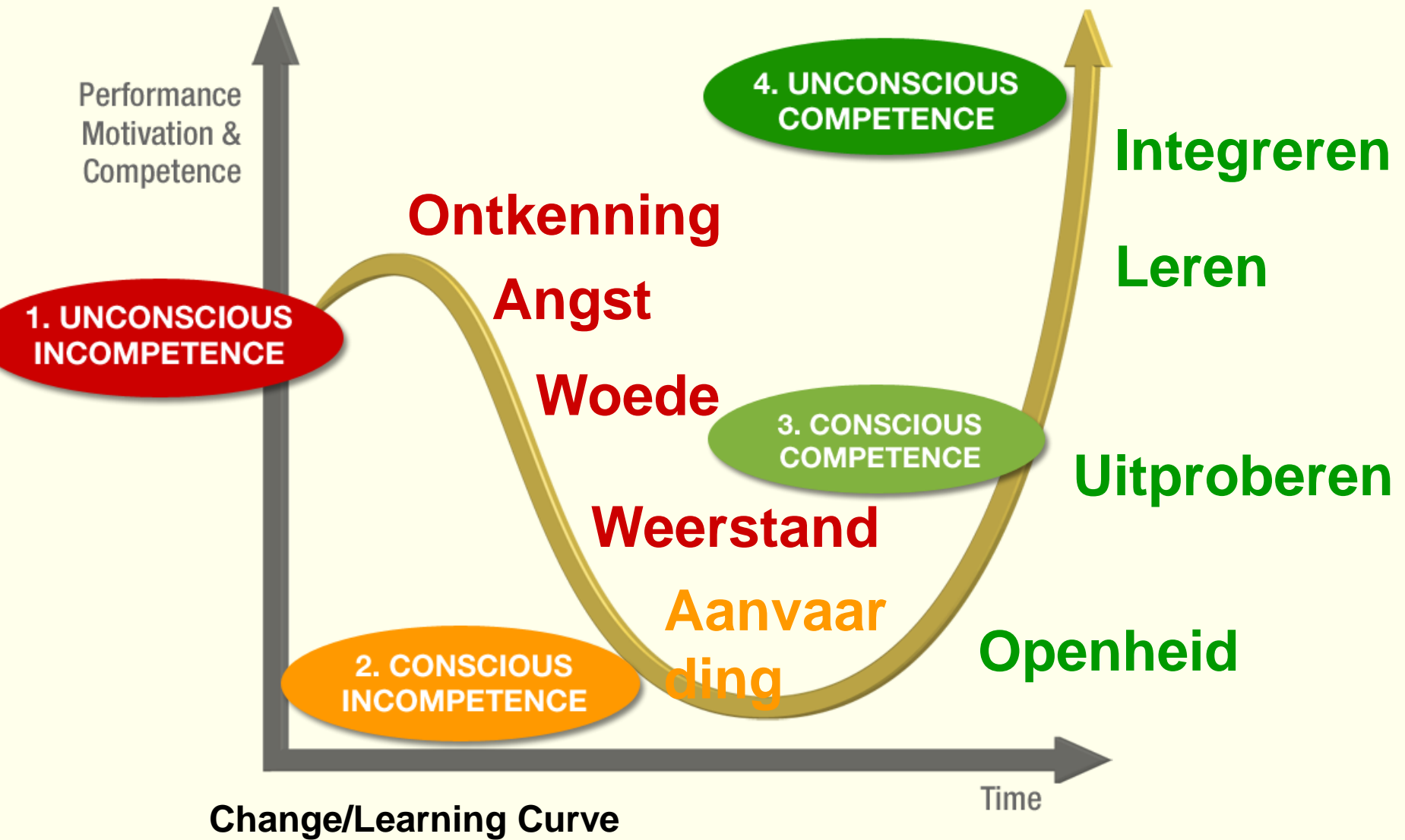
Hoe?

■ 5 valkuilen vermijden

- Wij doen mee, jij toch ook?
- Ik ging naar een bijscholing en ik kwam terug ...
- Waar is ons plan?
- We hebben dat ooit gedaan, maar...
- Die doen nooit mee...

Hoe?

Hoe?

■ Hoe?

Welk vernieuwend project (rond taal, veiligheid, gezondheid, milieu,) was bij jou op school/de dienst waar je werkt een groot succes?

- Hoe hebben jullie het project aangepakt?
- Wat leer je hier uit voor het voeren van een taalbeleid?

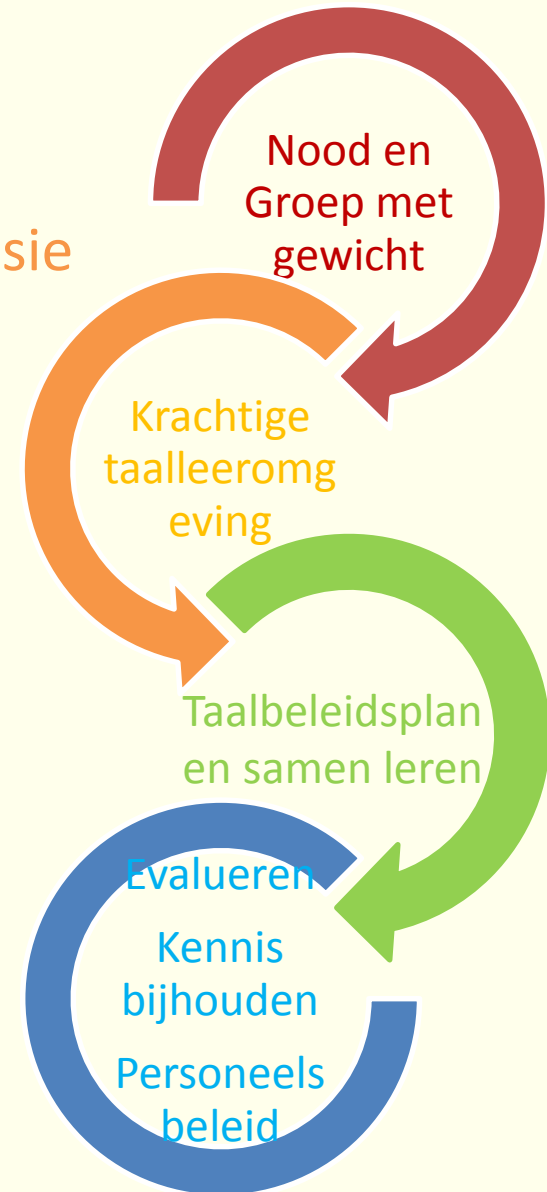

Hoe?

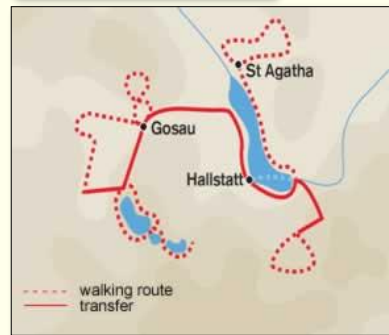
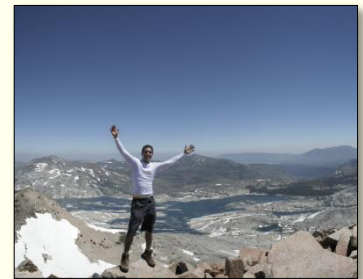
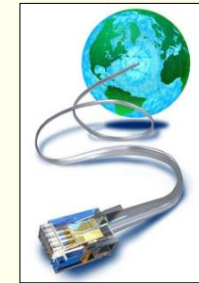
■ Veranderingsproces:

- Implementatie voorbereiden
- Ontwikkelen en communiceren van visie
- Handelen volgens de visie
- Evalueren en institutionaliseren

(Kotter, 1996; Berben, 2012)

Taalbeleid: hoe?

■ Concreet?

Plaats de verschillende instrumenten/foto's/tools in volgorde. Hoe denk jij dat het proces van taalbeleid op een school verloopt? Wanneer heb je wat nodig?

Taalbeleid

■ **Wat?**

Beleid voeren met het hele team over taal

■ **Waarom?**

Onderwijs voor onze leerlingen verbeteren

■ **Voor wie?**

Voor de leerlingen

■ **Waarover?**

Over doelen, klasklimaat, taken, ondersteuning, evaluatie, partners, ...

■ **Hoe?**

Wat is taalbeleid?

Taalbeleid is de structurele en strategische poging van een schoolteam om de onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoefte van de leerlingen met het oog op het bevorderen van hun algehele ontwikkeling en het verbeteren van hun onderwijsresultaten.

(Van den Branden, 2010)

Nood

Stippe Stap, Genk

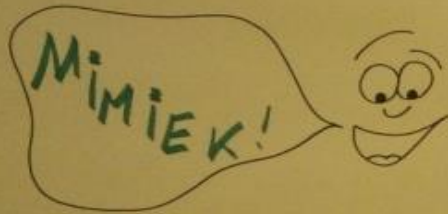
Visie

Visie

EIND-
TERTIEN ONTWIK-
KELINGS
DOELEN

- gepaste vragen kun stellen
- instructies geven
- info over zichzelf kun verschaffen
- gepast reageren
- niveau aanpassen aan je publiek/context

AR-TI-CU-LA-TIE →

Leerstof / Thema!...
Beheersen

Stem
volume!!

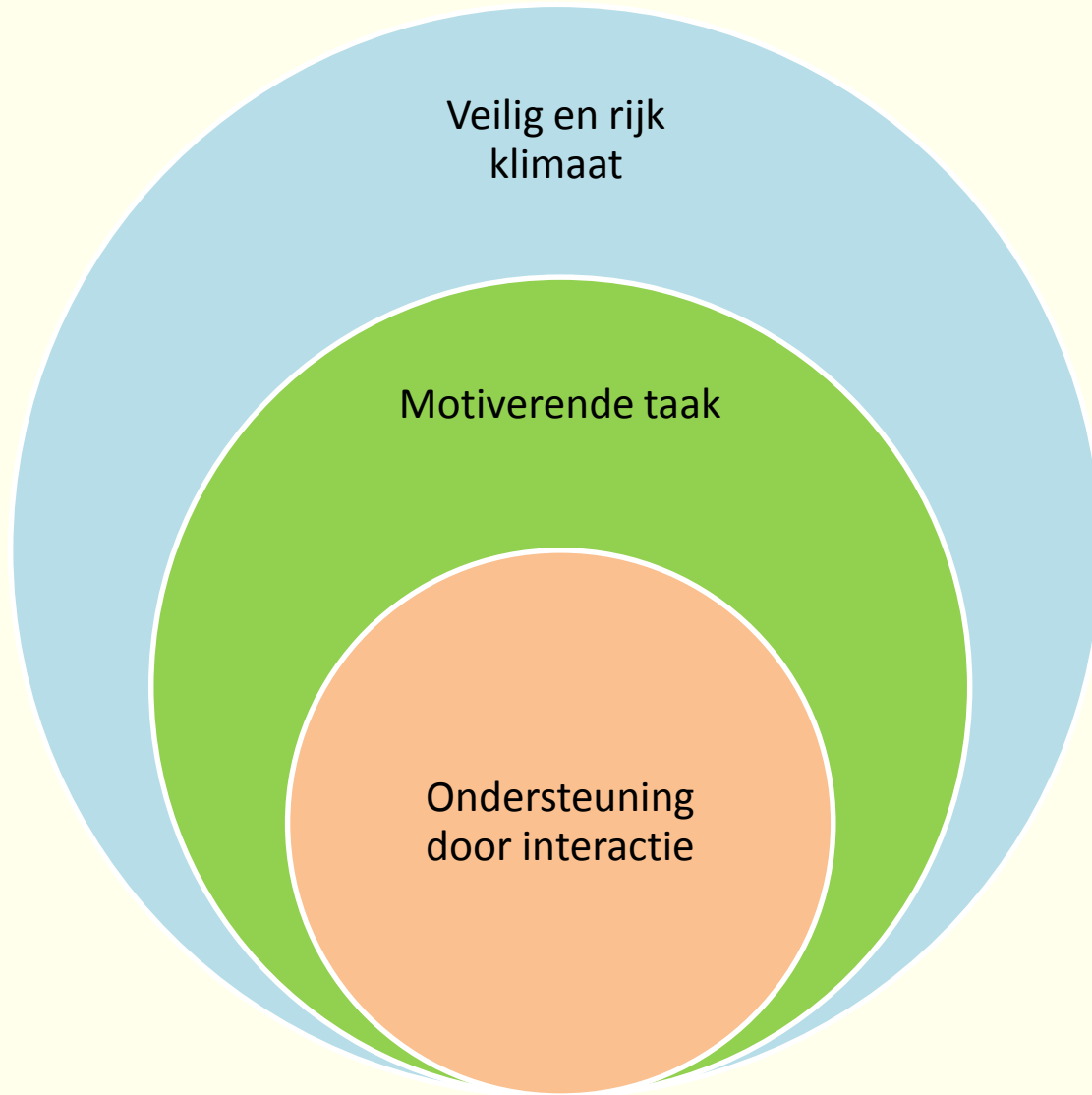
VERLOOP VAN DE STUDIEDAG

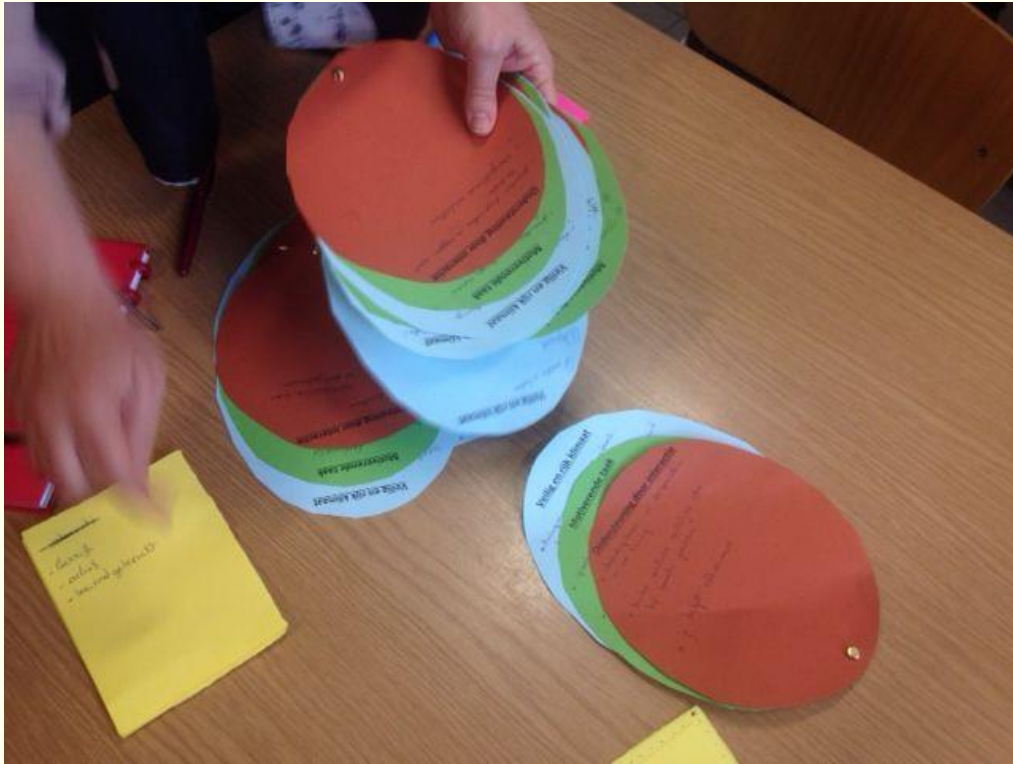
- Principes van taalverwerving
- Terugblik: 4 hoeken
- Vooruitblik: brainstorm
- *Koffiepauze*
- Workshops
 - KS interactiestijl LS rafa-rafa spel
 - KS taal in beweging LS hoekenboxen
- Bepalen van de nood op onze school
- afronden

ALGEMENE DOELSTELLING: INSPIRATIEDAG

GEEN KANT- en KLAAR PLAN

Krachtige taalleeromgeving

Visie

- Reflectie over de laatste bijeenkomst (over betekenisvolle taken): Heel wat leerkrachten zijn me achteraf komen aanspreken dat ze de vergadering erg goed vonden. Ze snappen de opbouw erg goed en de inhoud is zeer duidelijk. De leerkrachten appreciëren dat de inhoud van het taalbeleid door hun wordt opgebouwd en niet gewoon wordt gedicteerd door de directie. Vorig jaar vreesde ik een beetje voor het goed slagen omdat de inhoud met elke bijeenkomst zwaarder begint te worden, maar ik moet toegeven dat mijn collega's dit tot een zeer goed einde gebracht hebben.

Concrete aanpak

Martine Hemeleers en Carmen Janssen
zorgco en directie Freinet Genk

Geef autonomie en verantwoordelijkheid

Taalbeleidsplan schooljaar 2013 - 2014

AMBITIE OP LEERLINGNIVEAU		EVALUATIE
<p>Binnen drie jaar willen we met alle kinderen bereiken:</p> <ul style="list-style-type: none">• dat ze betrokken en actief deelnemen aan gesprekken over uiteenlopende onderwerpen en dat ze in staat zijn om op een vlotte manier hun mening te vertellen en te reageren op meningen van anderen.• dat ze betrokken kunnen vertellen over topics die in de klas aan bod komen en dat ze dit op een samenhangende en vlotte manier doen.		Genormeerde toets voor spreekvaardigheid inzetten in het 2 ^{de} en 5 ^{de} leerjaar. (Toets: <u>Milos</u>)
DOELSTELLINGEN VOOR DE LEERKRACHTEN	ACTIES	EVALUATIE
1. Elke leerkracht creëert een veilig, positief en rijk leerklimaat door doelgericht te werken met alle kleuters/leerlingen.	De leerkrachten vereenvoudigen hun eigen taalaanbod niet systematisch voor zwakke kinderen, maar bieden op een gepaste manier ondersteuning. Ze passen in elke les de kijkwijzer voor ondersteuning toe.	Mondelinge rapportering van 3 krachtige spreekactiviteiten op maandelijkse infovergadering (per teamvergadering 2 teamleden).
2. Elke leerkracht creëert een veilig, positief en rijk leerklimaat door bewust om te gaan met taal in alle vakken en activiteiten.	De leerkrachten noteren 1x per week de talige moeilijkheden in een niet-taalles en bedenken hoe ze kinderen gericht kunnen ondersteunen. Ze baseren zich hiervoor op de kijkwijzers voor ondersteuning en betekenisvolle	Opvolging via steekproef door de directie

Besluit

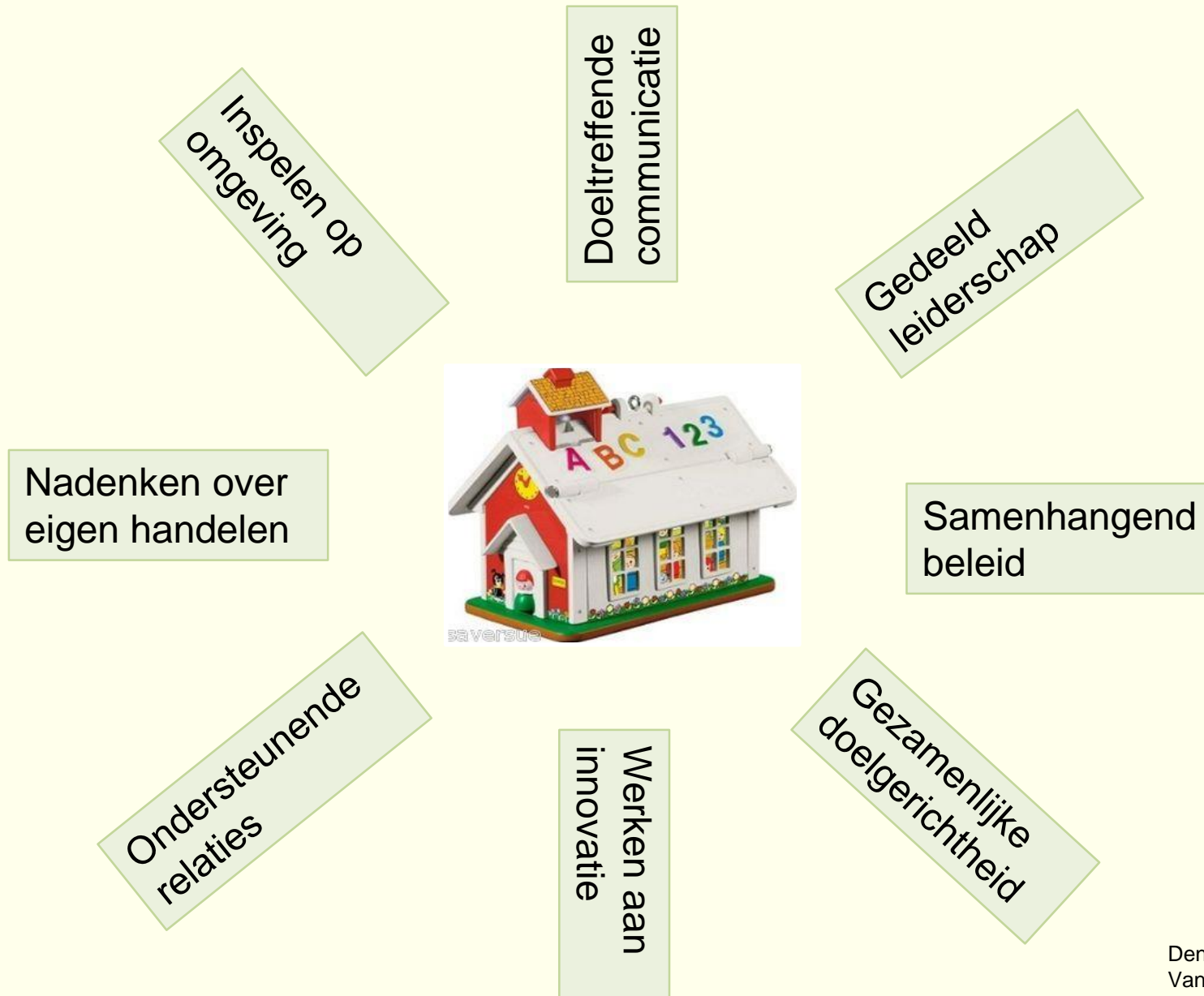
Hoogtaalvaardige
leerlingen

Leerkrachten die een
krachtige
taalontwikkende
leeromgeving creëren

Beleidsteams met inzicht en
vaardigheden in veranderingen
(Kotter, 1996)

Sterke schoolculturen gericht op
samenwerking (Fullan, 2007; Deneire, Vanhoof en
Van Petegem, 2011)

Besluit

Resultaten

- Onderzoek naar de impact van ondersteuningsprogramma in Genk (start: januari 2012)
 - Grootste effect op gezamenlijke doelgerichtheid.
 - Effecten op 'reflectief vermogen', 'gedeeld leiderschap', 'ondersteunende relaties', 'geïntegreerd beleid'.

Resultaten

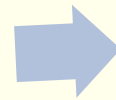
- *“Door het **zelf ondervinden en ervaren** van de weerstanden tegenover het moeilijke proces van de ontwikkeling van een gedragen taalbeleid, zijn de participanten aan de opleiding **extra voorbereid en gesterkt om de implementatie** in de eigen scholen te begeleiden.”*

(Penninckx and Van Petegem, 2013)

Praktijk

Opbouw opleiding

Ervaar elke oefening en ontdek de **bouwstenen van een taalbeleid.**

Stap voor stap leer je **hoe** je een taalbeleid op poten zet.

Je wordt taalbeleids-expert!

Training CTO

- Aanpak training:
 - Mix van wat en hoe
 - Taakgericht: deelnemers ervaren stap per stap hoe ze een verandering kunnen begeleiden
 1. Implementatie voorbereiden
 2. Ontwikkelen en communiceren van visie
 3. Handelen volgens de visie
 4. Evalueren en institutionaliseren
 - Reflectief: over elk aspect van een schoolcultuur
 - Interactief: uitwisselen met andere scholen

Kadering project

■ Voortraject (2015)

■ **Doelpubliek:** leerkrachten, middenkader BaO

■ **Inhoud:** praktijkgerichte workshops over ...

- Interactieve werkvormen
- Taalbeleid

■ **Doel:** Scholen maken kennis met opzet en inhoud van het intensiever vervolgtraject

Kadering project

■ Vervolgtraject taalbeleid (sept. '15 – juni '17)

■ Schooljaar 2015-2016: werken op twee niveaus

- Praktijkgerichte werksessies voor leerkrachten
- Basisopleiding taalbeleidsexpert voor directie en middenkader: zes sessies + schooloverstijgende intervisie

■ Schooljaar 2016-2017: implementatie

- Drie vaardigheidstrainingen rond coaching voor leerkrachten en middenkaders
- Schooloverstijgende bijeenkomst
- 4 Schoolspecifieke bijeenkomsten + begeleiding op afstand

Basisopleiding taalbeleid

■ Sessie 1:

- noden op vlak van taalvaardigheid detecteren
- schoolbrede focus
- taalbeleidsteam samenstellen

■ Sessie 2, 3 en 4:

- Gedragen visie rond taalvaardigheidsonderwijs ontwikkelen.

■ Sessie 5:

- taalbeleidsplan opstellen en evalueren;

■ Sessie 6:

- Samen leren en institutionaliseren

Vragen?

Meer info?

- Van den Branden, K. (2010). *Handboek taalbeleid basisonderwijs*. Acco: Leuven.
- Berben, M. (2012). *Hoe een taalbeleid het beleidsvoerend vermogen van je school kan verhogen*. Impuls, 43/2, 88-98.
http://cteno.be/assets/downloads/cteno/publicaties/berben_2012_taalbeleid_beleidsvoering.pdf
- Kotter, J. (1996). *Leading change*. Harvard business school press: United States of America.

Contactgegevens

www.cteno.be

Nele Decroos

Centrum voor Taal en Onderwijs

Blijde Inkomststraat 7 bus 3319

3000 Leuven

016/32.55.13

nele.decroos@arts.kuleuven.be